

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЛІСОАГРАРНИХ ЛАНДШАФТІВ» Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н4 Лісове господарство Освітня програма – «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	2
Форма контролю	екзамен
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Хрик Василь Михайлович Посада: завідувач кафедри лісового господарства https://orcid.org/0000-0003-1912-3476 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216755497&origin=resultslst https://scholar.google.com/citations?user=AC2AmrUAAAAJ&hl=uk Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор педагогічних наук Робоче місце: навчальний корпус № 1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: hvm2020@ukr.net
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 16, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 72 годин.
Передумови для вивчення дисципліни	Освітній компонент «Інвентаризація та оцінювання лісоаграрних ландшафтів» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час освоєння навчальних дисциплін освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».
Мета вивчення дисципліни	Курс спрямовано на засвоєння, узагальнення і систематизацію основних понять щодо питань класифікації лісоаграрних ландшафтів та їх компонентів, системи створення захисних лісових насаджень, їх функціонального призначення та оцінювання.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти	ІК. Здатність розв'язувати практичні проблеми і складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства. ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

	СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства. СК 5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах. СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень. ПРН 4. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані ПРН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання. ПРН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології. ПРН 11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства.
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1. Підготовчі та польові роботи під час інвентаризації та оцінки лісоаграрних ландшафтів.</i> Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Завдання, склад та організація підготовчих робіт. (20 год.) Тема 1.2. Основні вимоги і правила таксації лісоаграрних ландшафтів та їх меліоративне обстеження. (10 год.) Тема 1.3. Рубки догляду та санітарно-оздоровчі заходи у лісоаграрних ландшафтах. (20 год.) Тема 1.4. Restoration and creation of new protective forest plantations. (10 год.) Тема 1.5. Оцінка лісопатологічного і санітарного стану лісоаграрних ландшафтів під час інвентаризації. (16 год.) <i>Змістовий модуль 2. Камеральні роботи під час інвентаризації та оцінки лісоаграрних ландшафтів.</i> Тема 2.1. Зміст таксаційних описів та проєктних відомостей. (10 год.) Тема 2.2. Планово-картографічні матеріали з інвентаризації, передбачені у протоколі першої виробничої наради. (16 год.) Тема 2.3. Організація робіт з упорядкування мисливських угідь. Очікувана ефективність запроєктованих лісгосподарських та мисливських заходів. (18 год.)
Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним супроводом (презентації, схеми, карти, аналітичні таблиці), що сприяє кращому засвоєнню теоретичних основ; обговорення проблемних питань для розвитку критичного мислення та формування власної позиції щодо певної інформації; виконання практичних завдань індивідуально та в малих групах, підготовку доповідей, презентацій та есе, що розвиває вміння презентувати аналітичну інформацію щодо інвентаризації та оцінки лісоаграрних ландшафтів, формулювати висновки про важливість застосовування різних методів інвентаризації та оцінки лісоаграрних ландшафтів.
Політика курсу	• Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіку консультацій викладача.

	• Порушення принципів академічної доброчесності – підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів здійснюється у формі екзамена за результатами поточного та рубіжного контролю і передбачає обов’язкову присутність здобувачів. Результати екзамену оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, модульний контроль – 10, екзамен – 30. • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf.
Рекомендовані джерела інформації	<u>Основна література</u> 1. Маурер В.М., Кайдик О.Ю. Екоадаптаційне відтворення лісів. Навчальний посібник. Київ, 2016. 280 с. (Наукова бібліотека БНАУ). 2. Миклуш С.І., Дебринюк Ю.М., Гузь М.М., Заячук В.Я. та ін. Основи лісогосподарювання: навчальний посібник. / за ред. проф. Ю.М. Дебринюка. Львів: Галицька Видавнича Спілка, 2022. 824 с. (https://manusbook.com/9097_Basics_Forestry/6/index.html). 3. Мостепанюк В.А., Тарасевич О.В., Ейсмонт В.С., Вишневський В.С. Довідник лісовпорядника / під ред. В.А. Мостепанюка. Житомир: Рута, 2016. 584 с. (http://ir.znau.edu.ua/handle/123456789/4452) 4. Технологічні вказівки з виготовлення планово-картографічних матеріалів лісовпорядкування. Державне агентство лісових ресурсів України. Ірпінь. Українське державне проектне лісовпорядне виробниче об’єднання. 2024. 105 с. (Наукова бібліотека БНАУ). 5. Хрик В.М., Кімейчук І.В. Лісівництво: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Біла Церква, РВІКВ, Сектор оперативної поліграфії БНАУ, 2021. 444 с. (http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8547). 6. Хрик В.М., Левандовська С.М., Кімейчук І.В. Інвентаризація та оцінювання лісоаграрних ландшафтів: методичні рекомендації щодо виконання практичних завдань та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство». Біла Церква, 2024. 112 с. (http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/13353). <u>Допоміжна література</u> 1. Заверюха М. Інвентаризація лісів в Україні : проблеми та перспективи. URL: https://surl.li/rggdew 2. Закон України «Про меліорацію земель». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1389-14#Text 3. Інструктивно-методичні вказівки щодо здійснення лісовпорядкування. Ірпінь. Українське державне проектне лісовпорядне виробниче об’єднання. 2024. 84 с. (Наукова бібліотека БНАУ). 4. Кімейчук І.В., Кайдик О.Ю. Ріст, стан та успішність природного поновлення сосни звичайної на зрубках і під наметом насаджень у ДП «Добрянське лісове господарство». Вісник Малинського фахового коледжу. 2022. Вип. 1. С. 83–95. (http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/9363).

5. Кімейчук І.В., Радько Р.П., Хрик В.М., Левандовська С.М., Соколенко К.І., Ребко С.В. Оцінка стану лісових культур, створених на перелогових землях Рівненщини. *Агробіологія*. № 2. Біла Церква, 2021. С. 84–94. <https://doi.org/10.33245/2310-9270-2021-167-2-84-94>.
6. Кічура А.В., Кічура В.П. Методичні вказівки для виконання практичних робіт з дисципліни «Лісовпорядкування» : навч. вид. Ужгород, 2021. 29 с. (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39132>).
7. Кічура В.П., Кічура А.В. Виробнича практика з технології лісгосподарського виробництва : навч. посіб. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2015. 85 с. (<https://surl.lu/hnmsew>).
8. Кочергін Л.Ю., Кімейчук І.В. Геоінформаційний моніторинг змін вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок Черкаської області за радарними даними. *Вісник Малинського фахового коледжу*. Вип. 2. 2023. С. 157–175. (<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/9304>).
9. Лісовий кодекс України. Кодекс від 21.01.1994 № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>.
10. Майстренко С.Я. Система «ГІС-ЛІСПРОЕКТ» як прототип геоінформаційної складової кадастрової системи. *Математичні машини і системи*. 2015. № 3. С. 93–99. (<https://surl.lu/gdphkb>).
11. Малюга В.М., Дударець С.М. Лісівничо-меліоративні властивості сосни звичайної та їх використання у протиерозійних насадженнях *Науковий вісник НУБІП України*. 2015. Вип. 219. С. 168–175. (<https://surl.lu/oujdmu>).
12. Попков М.Ю., Сторожук В.Ф., Содерберг У., Букша І.Ф. Національна інвентаризація лісів України: проблеми, виклики, перспективи. URL: <http://www.lesovod.org.ua/node/1803>.
13. Порядок ведення державного лісового кадастру і первинного обліку лісів. Наказ Державного комітету лісового господарства України від 01.10.2010 № 298. URL: <https://surl.li/mzknog>.
14. Порядок ведення лісовпорядкування. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.11.2021 № 749. URL: <https://surli.cc/oftreq>.
15. Правила поліпшення якісного складу лісів. Постанова Кабінету Міністрів України № 724 від 12.05.2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724-2007-%D0%BF#Text>.
16. Правила рубок головного користування в гірських лісах Карпат. Постанова Кабінету Міністрів України № 929 від 22.10.2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2008-%D0%BF#Text>.
17. Правила рубок головного користування. Наказ Державного комітету лісового господарства України № 364. 2009 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-10>.
18. Про затвердження Інструкції про порядок ведення державного лісового кадастру і первинного обліку лісів. URL: <https://surl.li/gtqdie>.
19. Про затвердження Лімітів використання (відстрілу, відлову) диких парнокопитних та хутрових звірів і встановлення Норм відстрілу інших мисливських тварин, віднесених до державного мисливського фонду, одним мисливцем за день полювання у сезон полювання 2021–2022 років. Наказ № 346 27.05.2021. URL: <https://surl.li/afocof>.
20. Про затвердження Порядку ведення державного лісового кадастру та обліку лісів. Постанова Кабінету Міністрів України № 848 від 20.06.2007 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-2007-%D0%BF>.
21. Про затвердження Порядку ведення лісовпорядкування. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1644-21#Text>.

22. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок. Постанова Кабінету Міністрів України № 733 від 16.05.2007 р. URL: <https://surl.li/pdhrro>.
23. Про затвердження Правил відтворення лісів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-%D0%BF#Text>
24. Про затвердження Санітарних правил в лісах України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-95-%D0%BF#Text>
25. Про мисливське господарство та полювання. ВПУ. 2000, № 18, ст. 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14#Text>.
26. Про схвалення Державної стратегії управління лісами України до 2035 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1777-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-derzhavnoyi-strategiy-a1777r>
27. Що таке Лісовпорядкування? URL: <https://se.forest.gov.ua/press-sluzhba/novini-upravlinnya/shho-take-lisovporyadkuvannya.html>.
28. Khryk V.M., Kimeichuk I.V., Nosnikau V.V., Rabko S.U., Kozel A.U., Maliuha V.M., Yukhnovskyi V.Y. Stability of natural regeneration at ravine-gully systems. *Proceedings of BSTU. Issue 1. Forestry. Nature Management. Processing of Renewable Resources*, 2021, no. 2 (246), pp. 103–111. (<http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8559>).
29. Kimeichuk I., & Kaidyk O. Natural Afforestation of the Fallows in the Western Polissya. *Ukrainian Journal of Forest and Wood Science*. Vol. 13, no. 4. 2022, pp. 41–51. [https://doi.org/10.31548/forest.13\(4\).2022.41-51](https://doi.org/10.31548/forest.13(4).2022.41-51).

Адреси сайтів в INTERNET

1. Архів наукових журналів і книг. JSTOR. URL: <https://www.jstor.org/>.
2. База даних для академічних статей і журналів, включаючи лісову педагогіку Taylor & Francis Online. URL: <https://www.tandfonline.com/>.
3. База даних для наукових статей та рецензій Web of Science. URL: <https://www.webofscience.com/>.
4. База даних наукових статей і рецензій Scopus. URL: <https://www.scopus.com/>.
5. Відкритий доступ до статей і досліджень з екології. BMC Ecology. URL: <https://bmcecol.biomedcentral.com/>.
6. ГІС для лісового господарства: URL: <https://magneticonemt.com/rishennya-6/>.
7. Дослідження, статті та інші академічні ресурси. URL: <https://3.academia.edu/>.
8. Доступ до наукових статей і досліджень. National Center for Biotechnology Information (NCBI). URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>.
9. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>.
10. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
11. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>.
12. Національна інвентаризації лісів України. ВО «Укрдержліспроект». URL: <https://www.lisproekt.gov.ua/diyalnist/natsionalna-inventaryzatsiya-lisiv>.
13. Платформа для академічних публікацій та статей у вільному доступі. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/>.
14. Платформа для відкритого доступу до журналів з різних наукових напрямів. Open Access Journals. URL: <https://www.openaccessjournals.com/>.

	15. Платформа для доступу до наукових публікацій і книг. SpringerLink. URL: https://link.springer.com/ 16. Пошук наукових статей та монографій. Google Scholar. URL: https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk. 17. Ресурс для освітніх матеріалів і досліджень. ERIC (Education Resources Information Center). URL: https://eric.ed.gov/ 18. Ресурс для пошуку статей і журналів з відкритим доступом. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: https://doaj.org/ 19. Сучасні інструменти моніторингу лісів – джерело достовірної інформації про ліси та лісові ресурси. URL: https://nfi.lisproekt.gov.ua/.
--	--